

megfigyelések alapján az építkezés későbbi teljes ideje alatt szükséges a továbbiakban a régészeti felügyelet, illetve amennyiben értékelhető jelenség került elő, a teljes feltárás.

GÁTI CSILLA

**280. Pécs, Püspökvár
(Székesegyház ÉK-i tornya előtt)
(KÖH 26945)
(Baranya megye) Kő, Tő?**

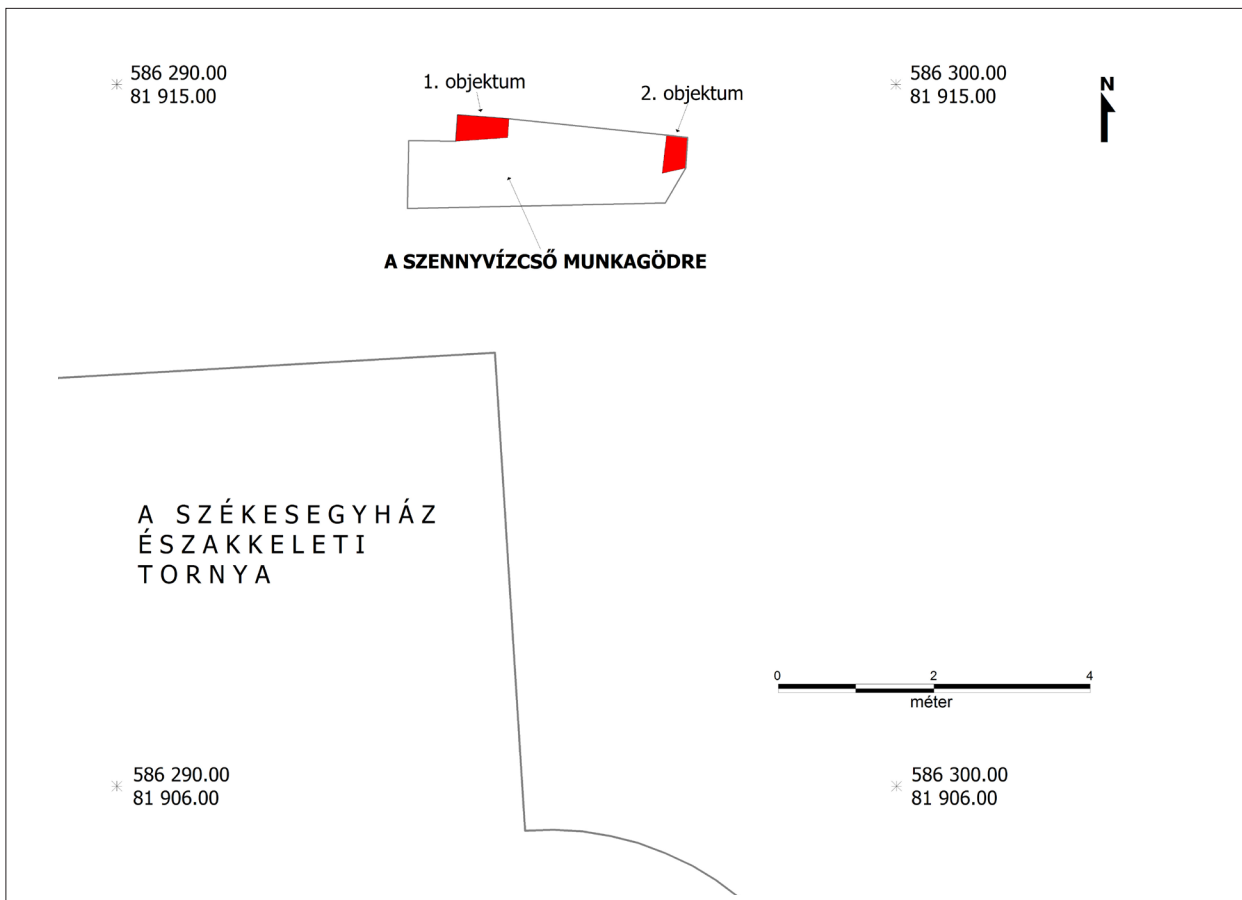
2011. május 12-én a Pécsi Székesegyház sekrestyése tájékoztatást adott arról, hogy a székesegyház ÉK-i tornya előtt, annak ÉK-i sarkánál, az egyházmegye egy gödröt ásott, amelyben egy középkori fal látszik. (A gödröt a szennyvízvezeték eldugulásának elhárítása végett kellett megnyitni.) *(Az illusztrációt lásd lent!)*

Május 13-án kitisztítottuk a gödröt és dokumentáltuk. A gödör D-i profiljában egy betonfal látszódott. Ez a székesegyház ÉK-i tornyát megerősítő betongyűrű része, amelyet Gosztonyi Gyula építtetett 1926-ban. (Kóbor Miklós, az egyházmegye főépítésének szóbeli közlése.) A Ny-i profilban látszódott az ehhez ásott munkagödör metszete. A gödör K-i végében a szennyvízvezetéknek a betonfal mellett. A gödör É-i felében két, megközelítőleg É–D irányú kőfal látszódott, amelyek D-i

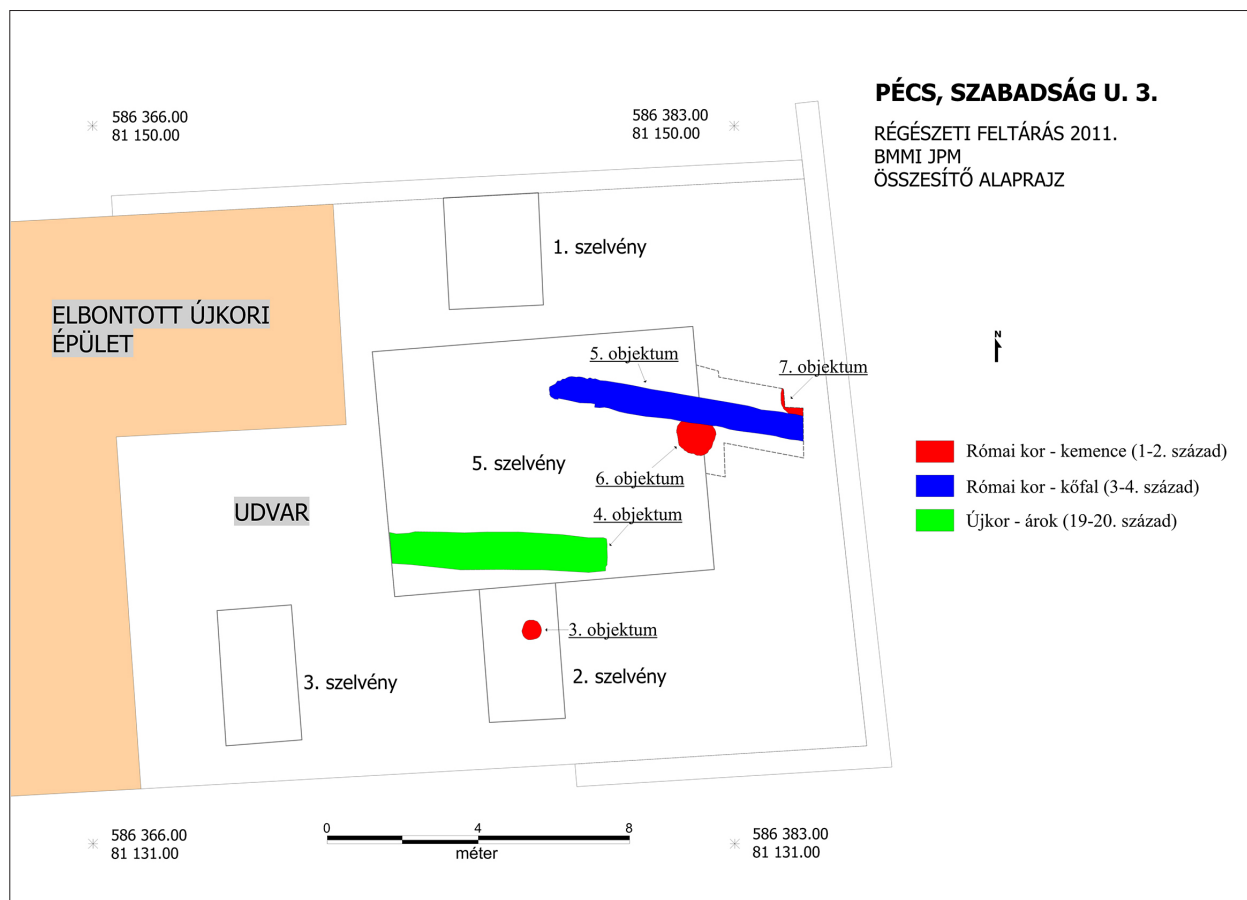
irányú folytatását a betongyűrű gödrének ásásakor elrombolták. Arról nincs információ, hogy a falak földfelszín feletti részét mikor bontották el.

1. objektum: Kőfal. Kora: középkor és/vagy hódoltságkor. 0,64 m széles, ~1,40 m magas szakasza látszódott, az alapozás aljának szintje nem ismert. A falkoronaszint közvetlenül a mai burkolat (alapozása) alatt jelentkezett, a falon és attól Ny-ra a fal mellett a falból származó kőomladékot figyeltünk meg. A falat tört mészkőből emelték. Ny-i széle mellett, az omladék alatt, sötétszürke humuszos föld jelentkezett, ebbe ásták bele a falat. A K-i oldalon ez a sötétszürke humuszos föld kavicsos és homokkal kevert, utólagos betöltés, azaz a fal K-i oldala előtt szabad tér volt a megépítésekor, ez az egyenes falsíkból is látszódik. A fal tájolása K-i irányban néhány fokkal eltér az É–D iránytól, pontosan a székesegyház ÉK-i tornyának ÉK-i sarkának irányába tart, ott záródott.

2. objektum: Kőfal. Kora: középkor és/vagy hódoltságkor. A falat mind az ÉK-i torony megerősítésekor, mind a szennyvízvezetéknek a ásásakor bolygatták. A gödör K-i szélében ~0,30 m szélesen lehetett kibontani, a falvastagság nem volt meghatározható. ~1 m magas szakasza látszódott, az alapozás aljának szintje nem ismert. A falkorona felett kevert töltésföld jelentkezett, amely a szennyvízvezetéknek a ásásakor került oda. A falat tört mészkőből emelték, Ny-i oldala mellett a kavicsos és homok-

Pécs, Püspökvár (Székesegyház ÉK-i tornya előtt). Összesítő helyszínrajz

kal kevert sötétszürke humuszos föld jelentkezett. A fal tájolása K-i irányban néhány fokkal eltér az É–D iránytól.

Mindkét fal É-i irányú folytatása ismert, feltárt és látható az ún. egyetem védőépülete alatt.

TÓTH ISTVÁN ZSOLT

281. Pécs, Sopianae tér (Szabadság utca 3.) (KÖH 33279)

(Baranya megye) RÓ, Ú, I

A 18813 hrsz.-ú telken vegyes rendeltetésű társasházát kívántak építeni, amely alá mélygaraszt terveztek. A telek régészeti védettség alatt áll, a római kori település Ny-i széle esik erre a területre. A beruházást 2010-ben georadaros felmérés és régészeti megfigyelés kísérte.

A megelőző régészeti feltárást 2011. február 28. és április 20. között végeztük, 7 objektumot számoztunk be: egy római kori kőfal ÉNyNy–DKK-irányú, 6,80 m hosszú szakaszát, két római kori edényezető kemencét, egy ismeretlen korú kemence(?) maradványát, egy ismeretlen korú és egy újkori építési szintet, valamint egy 19–20. századi gödör részletét. *(Az illusztrációt lásd fent!)* Az egyik edényezető kemence megközelítőleg kör alaprajzú, átmérője 1,02 m. Nagyrészt a szürke természetes feltöltődésrétegbe ásták bele, alja a kemény sárga altalajrétegben van. A rostély szintjétől maradt meg. A rostély szinte teljesen beleszakadt a tüzelőtérbe, apró darabokra szétesve. A tüzelőtér közepén egy pillér osztja két részre, a tüzelőnyílás DK-i

irányban van, a hamuzógödör a feltárási területen kívülre esett. Betöltése: szürke, kevert, humuszos föld, amelyből nagy mennyiségű, 1–2. századra datálható leletanyag került elő.

A másik kemencének csak a faltja került elő, feltárni nem tudtuk. Szintén 1–2. századi.

A kőfal K-i irányban tovább folytatódik az ásatási területen kívül, Ny-i végén sarkos záródást nem figyeltünk meg. A fallal párhuzamos másik fal, ill. keresztirányú fal nem jelentkezett a feltárt területen. Mind az alapozás, mind a felmenő fal tört mészkőből készült. A felmenő fal szélessége 0,70 m, az alapozásnál szélesebb, annak sávjától mind az É-i, mind a D-i falsík kiugrik. A felmenő falból egy-két sor kő maradt meg. A legnagyobb mérhető falmagasság ~0,28 m. A falalapozás 0,30 m körüli, a kemény, sárga, erősen kavicsos altalajrétegre lett ráalapozva. Ny-i végén, 1,20 m-es szakaszon csak az alapozás maradt meg. Határozott járószint sem a faltól É-ra, sem D-re nem jelentkezett. A fal metszi a két edényezető kemencét, így azoknál későbbi. Kora 3–4. század.

Az előkerült tárgyi leletek és objektumok alapján a feltárási területre is kiterjedt az 1–2. századi iparosnegyed, amelyet eddig a Sopianae tér és a Rákóczi út–Jókai utca DNy-i szegletében lévő telek közti területen ismertünk.

A terepviszonyok alapján a római kori település Ny-i szélét nagyjából a Szabadság utca vonalába lehet tenni. A Ny-i városfal vonala régészetileg ezidáig sehol sem volt megfogható, a római település Ny-i széléről falat sem ismertünk. A feltáráson előkerült egy kőfal részlete, amely a római település ezi-